

18.10.18 פתרון מבחן סיווג במתמטיקה

שאלה מספר 1:

נתונה פונקציה $f(x)$ המקיימת : $f'(2)=5$. אזי הגבול $\lim_{t \rightarrow \infty} t(f(\frac{2}{t} + 2) - f(2))$ שווה ל:

פתרון:

ע"פ הגדרה $f'(2) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+h)-f(2)}{h}$ ולכן (אם $t \rightarrow \infty$ אז $h = \frac{1}{t} \rightarrow 0$)

$$\lim_{t \rightarrow \infty} \frac{f(\frac{2}{t}+2)-f(2)}{\frac{1}{t}} = \lim_{h \rightarrow 0} 2 \frac{f(2+h)-f(2)}{2h} = 2f'(2) = 10$$

שאלה מספר 2:

עבור איזה ערך של המספר x הנקודה $(11,8, x)$ נמצאת על הישר העובר בנקודות $A(1, 2, 3)$ ו- $B(6,5,5)$

פתרון: משוואת הישר העובר בנקודות A ו- B היא $\bar{x} = (1,2,3) + t(5,3,2)$

על מנת שהנקודה $(11,8, x)$ תהיה על ישר זה נחפש t כך ש- $(11,8, x) = (1,2,3) + t(5,3,2)$

משני הרכיבים הראשונים נקבל $t=2$ ולכן $x=7$

שאלה מספר 3:

יהיו $x, y \in [1, \infty)$ מספרים ממשיים כך ש- $|x-y| < 1$. הערך המינימלי של d המקיים שבהכרח $|\sqrt{x} - \sqrt{y}| < d$

d הוא:

פתרון: מכיוון ש $x, y \geq 1$ אזי $\sqrt{x} + \sqrt{y} \geq 2$ ולכן

$$|\sqrt{x} - \sqrt{y}| = \frac{|x - y|}{\sqrt{x} + \sqrt{y}} \leq \frac{1}{2}$$

שאלה מספר 4:

מצאו זווית חיובית בין הווקטורים השונים מאפס $\bar{u}$ ו- $\bar{v}$ המקיימים: $|\bar{u} + \bar{v}| = |\bar{u}| - |\bar{v}|$

פתרון:

$$(1) |\bar{u} + \bar{v}|^2 = (\bar{u} + \bar{v})(\bar{u} + \bar{v}) = |\bar{u}|^2 + 2\bar{u} \cdot \bar{v} + |\bar{v}|^2 = |\bar{u}|^2 + 2|\bar{u}||\bar{v}|\cos(\alpha) + |\bar{v}|^2$$

$$(2) (|\bar{u}| - |\bar{v}|)^2 = |\bar{u}|^2 - 2|\bar{u}||\bar{v}| + |\bar{v}|^2$$

מהנתון שמשוואה (1) שווה למשוואה (2) נקבל $\cos(\alpha) = -1$ ולכן $\alpha = \pi$

שאלה מספר 5:

נתון $\frac{a}{1-x} + \frac{b}{x-3} = \frac{mx+n}{(1-x)(x-3)}$ הסכום $a+b$ שווה:

פתרון: ע"י מכנה משותף באגף שמאל נקבל $a(x-3)+b(1-x)=mx+n$ ולכן

$$m=a-b$$

$$n=-3a+b$$

$$a+b = -(2m+n)$$

שאלה מספר 6:

תהא a_n סדרה חשבונית כך שמתקיים: $\frac{S_M}{S_N} = \frac{M^2}{N^2}$ לכל M, N טבעיים, אז:

פתרון: $S_1 = a_1$ ולכן $\frac{S_M}{a_1} = M^2$ וגם $\frac{S_N}{a_1} = N^2$ לפי נוסחת הסכום של סדרה חשבונית מתקיים

אם נציב את a_1 מהמשוואות בשורה הראשונה בנוסחאות בשורה

$$\frac{a_M}{a_N} = \frac{2M-1}{2N-1} \quad \text{השנייה נקבל}$$

שאלה מספר 7:

סכום כל המספרים התלת ספרתיים המתחלקים גם ב-3 וגם ב-5 הוא:

פתרון: נסתכל על סדרה חשבונית שבה $d=15$ האיבר הראשון הוא התלת ספרתי הראשון שמתחלק ב-15 כלומר

$a_1=105$ ובהתאם $a_n=990$. מתקיים $a_n=a_1+(n-1)d$ ולכן מהנתונים נקבל $n=60$ ואז:

$$S_n = \frac{(a_1 + a_n)n}{2} = 32850$$

שאלה מספר 8:

יהא z מספר מרוכב המקיים $z^{10} = 1$ נגדיר $w = (1+i)^2 z^5$ אזי $|w|$ שווה:

פתרון: $|w| = |(1+i)^2 z^5| = |(1+i)|^2 |z|^5 = 2$

השתמשנו בנתון ש- $z^{10} = 1$ שממנו נוכל להסיק $|z| = 1$

שאלה מספר 9:

המנה של סדרה הנדסית אינסופית שריבוע סכומה גדול פי 5 מסכום ריבועי אבריה וגם $0 \neq |q| < 1$; $a_1 \neq 0$ שווה ל:

פתרון: מתקיים $\left(\frac{a_1}{1-q}\right)^2 = 5 \cdot \frac{a_1^2}{1-q^2}$ ולכן $q = \frac{2}{3}$

שאלה מספר 10:

שיפוע הקטע המחבר את נקודת המינימום ונקודת המקסימום של הפונקציה $f(x) = x \cdot \ln^2 x$ בתחום $0 < x < e$ הוא:

פתרון: $f'(x) = \ln^2 x + x \cdot 2 \ln(x) \cdot \frac{1}{x} = \ln(x)(\ln(x) + 2)$

הנגזרת תתאפס עבור $x_1 = 1$ וגם $x_2 = e^{-2}$ שניהם בתחום ההגדרה (יש לבדוק שאכן קיצון ולא פיתול או

בעזרת הנגזרת השנייה או טבלה) מתקיים $f(x_1) = 0$ וגם $f(x_2) = 4e^{-2}$

מתקיים $m = \frac{f(x_1) - f(x_2)}{x_1 - x_2} = \frac{4}{1 - e^2}$

שאלה מספר 11:

הגבול $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos(x)}{x \sin(x)}$ שווה ל:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos(x)}{x \sin(x)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x \sin(x)(1 + \cos(x))} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(x)}{x} \cdot \frac{1}{1 + \cos(x)} = \frac{1}{2}$$

שאלה מספר 12:

נתון ש- x_1, x_2 הם הפתרונות של המשוואה הריבועית $0 = x^2 - 2mx - 3m^2 - n^2$.
הערך של $(x_1 + x_2)^2 + x_1x_2$ הוא:

פתרון: לפי וייטה $x_1 + x_2 = 2m$ וגם $x_1x_2 = -(3m^2 + n^2)$ ולכן

$$(x_1 + x_2)^2 + x_1x_2 = (2m)^2 - (3m^2 + n^2) = 4m^2 - 3m^2 - n^2 = m^2 - n^2$$

שאלה מספר 13:

הביטוי $\ln\left(1 + \frac{1}{1}\right) + \ln\left(1 + \frac{1}{2}\right) + \ln\left(1 + \frac{1}{3}\right) + \dots + \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right)$ שווה ל-

פתרון:

$$\begin{aligned} \ln\left(1 + \frac{1}{1}\right) + \ln\left(1 + \frac{1}{2}\right) + \ln\left(1 + \frac{1}{3}\right) + \dots + \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right) &= \ln\left(\left(1 + \frac{1}{1}\right)\left(1 + \frac{1}{2}\right)\dots\left(1 + \frac{1}{n}\right)\right) \\ &= \ln\frac{2}{1} \cdot \frac{3}{2} \dots \frac{n+1}{n} = \ln(n+1) \end{aligned}$$

שאלה מספר 14:

סכום המקדמים בפיתוח של הפולינום $(2x - 3)^{2018} + (3x^2 - 2)^{2019}$ הוא:

פתרון: על מנת לקבל את סכום המקדמים יש להציב $x=1$ בפולינום. לכן סכום המקדמים הוא 2

שאלה מספר 15:

מספר הפתרונות של המשוואה: $|2^x - 1| + |2^x - 2| = 1$ הוא: אינסוף
פתרון: נסמן $2^x = t$ ונפתור $|t - 1| + |t - 2| = 1$ מתקיים $1 \leq t \leq 2$ ולכן $0 \leq x \leq 1$

שאלה מספר 16:

תהא $f(x)$ פונקציה המוגדרת לכל $x < 1$ המקיימת $f(0) = 0$ וגם $f'(x) = \frac{1+x}{1-x}$ אזי $f(-1)$ שווה:

פתרון:

$$f(x) = \int \frac{1+x}{1-x} dx = - \int \frac{x+1}{x-1} dx = - \int \frac{x-1+2}{x-1} dx = - \left(\int dx + \int \frac{2}{x-1} dx \right) =$$
$$= -(x + \ln(x-1)^2) + c$$

מהנתון נקבל $c=0$ ולכן $f(-1) = 1 - \ln(4)$

שאלה מספר 17:

נתונה הפונקציה $f(x) = e^{\ln(\frac{1}{3+2\sqrt{x}})}$ אז $f'(1)$ שווה ל:

פתרון:

$$f(x) = e^{\ln(\frac{1}{3+2\sqrt{x}})} = \frac{1}{3+2\sqrt{x}}$$
$$f'(x) = \frac{-1}{(3+2\sqrt{x})^2} \left(\frac{1}{2} \cdot \frac{2}{\sqrt{x}} \right) = \frac{-1}{(3+2\sqrt{x})^2 \sqrt{x}}$$
$$f'(1) = -\frac{1}{25}$$

שאלה מספר 18:

תהא $f(x)$ פונקציה הפיכה המוגדרת על הישר הממשי, המקיימת: $f(1)=2$ וגם $f'(1)=4$. אזי בהכרח:

פתרון: אם $f(x)=y$ אז $(f^{-1})'(y) = \frac{1}{f'(x)}$ ולכן $(f^{-1})'(2) = \frac{1}{4}$

שאלה מספר 19:

מכפלת שני הפתרונות של המשוואה : $8^{(\log_8 x)^2} + x^{\log_8 x} = 16$ היא

פתרון:

$$8^{(\log_8 x)^2} = 8^{\log_8 x \cdot \log_8 x} = (8^{\log_8 x})^{\log_8 x} = x^{\log_8 x}$$

$$16 = 8^{(\log_8 x)^2} + x^{\log_8 x} = 2x^{\log_8 x}$$

$$(\log_8 x)^2 = 1 \quad \rightarrow \quad x_1 = 8; \quad x_2 = \frac{1}{8} \quad \rightarrow \quad x_1 x_2 = 1$$

שאלה מספר 20:

תהא $f(x)$ פונקציה זוגית וגזירה בכל הישר הממשי. משוואת המשיק לגרף הפונקציה בנקודה $x_0 = a$ היא

$$y = 3x - 2 \quad \text{אזי משוואת המשיק לגרף הפונקציה בנקודה } x_1 = -a \text{ היא:}$$

$$\text{פתרון: משוואת המשיק בנקודה } x_0 \text{ נתונה ע"י } y = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0)$$

$$\text{הפונקציה זוגית ולכן } f(a) = f(-a)$$

$$\text{מהנתון נקבל } f'(a) = 3 \text{ (הנגזרת = שיפוע המשיק בנקודה)}$$

$$\text{מכיוון שהפונקציה זוגית נגזרתה אי זוגית (תוכיחו) נקבל ש- } f'(-a) = -f'(a) = -3$$

$$\text{כלומר, משוואת המשיק לגרף הפונקציה בנקודה } x_1 = -a \text{ היא } y = -3x - 2$$